

Innhold

Forord

Anne-Cath. Vestly – den ukronede dronningen av norsk barnelitteratur	11
<i>Agnes-Margrethe Bjorvand, Siv-Terese Omland og Cecilie Takle</i>	
Anne-Cath. Vestlys historie	12
Anne-Cath. Vestlys verk	13
Anne-Cath. Vestlys verdigrunnlag	16
Arven etter Anne-Cath. Vestly	17
Kort presentasjon av artiklene i denne antologien	18
Litteratur	21

Kapittel 1

Syn på barn og barndom i Anne-Cath. Vestlys forfatterskap	22
<i>Agnes-Margrethe Bjorvand og Siv-Terese Omland</i>	
Tidligere forskning og bakteppe for artikkelen	22
Syn på barn og barndom	23
Vår tilnærming til Anne-Cath. Vestlys forfatterskap	26
Det «lille» barnet	27
Kompetente og kloke barn	28
Anerkjennelse og likeverd	32
Barneperspektiv	35
Konklusjon: Anne-Cath. Vestly – fortsatt barnas talskvinne?	38
Litteratur	39

Kapittel 2

Anne-Cath. Vestlys metode	40
Stanislavskijs skuespillerteknikk transformert til litterært verktøy	
<i>Anne Helgesen</i>	
Studioteatret og Konstantin Stanislavskij	42

Ole Aleksander Filibom-bom-bom – barnets ytre og indre verden	43
Åtte små, to store og en lastebil – improvisasjoner	46
Lillebror og Knerten – aktivisering av emosjonell hukommelse.....	49
Aurora i blokk Z – dobbeltportrett av far og datter.....	51
Guro – dobbeltportrett av mor og datter	52
Konklusjon.....	53
Litteratur.....	55

Kapittel 3

Stemmen i radioen	56
<i>Anne-Cath. Vestly og Barnetimen for de minste</i>	
<i>Anne Helgesen, Fridunn Tørå Karsrud og Cecilie Takle</i>	
<i>Barnetimen for de minste finner sin form</i>	57
Vestlys arbeid med auditiv formidling.....	63
Stemmen og radioen	68
Litteratur.....	71

Kapittel 4

Drabantbyen i Anne-Cath. Vestlys fortellingsverden	72
<i>Elise Seip Tønnessen</i>	
Sted og identitet	73
Det nye stedet.....	74
Drabantbyen som redning i bolignøden.....	77
Tirilltoppen som fortellingsverden.....	79
Relasjoner	82
Likhhet	83
Mangfold og fellesskap	85
Modernitet og velferdsstat	87
Konklusjon.....	88
Litteratur.....	89

Kapittel 5

Anne-Cath. Vestlys børnebøker som aktuell refleksjonsramme for mangfoldighetstematikker	90
<i>Lisa Annika Brandt</i>	
Normkritik, empatisk opplevelse og engageret pædagogik – teoretisk ramme.....	91

Mangfoldighedsrepræsentationer i børnebøger – tidlige forskning og inspiration	92
Litteratur som kilden til empatisk oplevelse af andres livssituationer	93
bell hooks engagerede pædagogik og hendes forbindelse til litteratur	94
Vestlys mangfoldige bogunivers	95
Kønsudtryk – drenge som leger med dukker og triste fine piger	96
Familiemønstre – hjemmegående fædre, sammenbragte familier og homoseksuelle i skjul	98
Kulturel og etnisk mangfoldighed – mormors varme blik versus racisme på Tirilltoppen	101
Mangfoldighed i funktionsevne – Bjørnars rygmarksbrok, på godt og ondt	102
Vestly og nutiden – faldgruber eller stof til eftertanke?	104
Litteratur	105

Kapittel 6

Ole Aleksander og byen

Svein Slettan

Eventyrlig møte med byen	109
Fram og tilbake – linjer gjennom byen	112
Byen som fellesskap av forskjellighet	115
Fornyelse	119
Konklusjon	122
Litteratur	123

Kapittel 7

«Ekte mormor og hjemmelagete vafler»

– om leken i fortellingene om mormor og de åtte ungene

Ingeborg Eidsvåg Fredwall

Vestly og realismen	125
Det estetiske ved leken	126
Dramaturgisk lek	127
Innslag av dramaturgisk lek – fire episoder	128
Hjulvispen	128
Mormor leker butikk	129
Griser på vift	132

Mormor på krigsstien.....	135
Lek med gjenstander og språk	136
Leken som livskunst.....	137
Litteratur.....	139

Kapittel 8

Bærekraftig utvikling i skogen?	140
Økokritiske lesninger av bøkene om mormor og de åtte ungene	
<i>Reinhard Hennig</i>	
Tilbake til naturen	142
En menneskelignende natur.....	146
En truet natur.....	147
Økokosmopolitisme og globale miljørisikoer	149
Antropocen og den store akselerasjonen	150
Skogen som fortellingsverden	155
Konklusjon.....	157
Litteratur.....	159

Kapittel 9

Lillebror og Knerten – kraften i barns fantasi.....	160
<i>Elin Arnesen Moseid</i>	
Barneperspektiv og hverdagsmagi	161
Lev Vygotskij om fantasiens kraft	164
Det virkelighetsoverskridende.....	166
Lillebrors verden.....	169
Knerten går av med pensjon	171
Fra livsmestring til underholdning?.....	173
Knerteretten	174
Litteratur.....	175

Kapittel 10

Bli kjent med alle mennesker i hele verden.....	176
Relasjonell etikk i bøkene om Aurora og Guro	
<i>Lene Anundsen</i>	
Ansaret vi har for hverandre: den etiske fordring.....	177
Å bli kjent med alle mennesker i hele verden.....	181
Å bli ordentlig kjent	183
Å kjenne noen <i>skrekkelig godt</i>	184

Tillit – en forutsetning for å bli kjent.....	185
Stenge ute eller invitere inn	188
Oppsummering og avsluttende refleksjoner	189
Litteratur.....	191

Kapittel 11

Leikande verdsborgar og flink jente	192
--	-----

Om livsmeistring i bøkene om Aurora

Anne Berit Maurset Varen

Livsmeistring som omgrep	193
Den indre og den ytre verda møtest.....	194
Relasjonar og livsmeistring.....	197
Leiken og livsmeistringa	199
Aurora ut i verda – livsmeistring i utvidinga av horisonten.....	201
Aurora – for flink jente?	204
Konklusjon.....	206
Litteratur.....	207

Kapittel 12

Drauger på Sørlandskysten	209
--	-----

Om bildeboka *Lille-Draugen*

Line Reichelt Føreland og Berit Huntebrinker

Lille-Draugen som heltefigur	211
Mytologiske naturvesener i moderne samfunn	214
Visuelle detaljer og fantastiske elementer	217
Visuelle detaljer og humor utvider fortellingen	220
Mytologiske drauger i et fantastisk naturlandskap	222
Litteratur.....	223

Forfatterpresentasjoner	225
--------------------------------------	-----